

מנחות יג

משנתינו	משנה הקודמת
לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית - כשר, שאין אכילה והקטרה מצטרפין.	כל הקומץ או נותן בכלי, המוליך, המקטיר, לאכול דבר שדרכו לאכול ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר, חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת, חוץ לזמנו - פיגול וחייבין עליו כרת, ובלבד שיקריב המתיר כמצותו.
הקושי	הנחה שיוצאת מהמשנה: טעמא דלאכול ולהקטיר, הא לאכול ולאכול דבר שאין דרכו לאכול - מצטרף
תירוץ ר' ירמיה	הא מני? ר"א היא, דאמר: מחשבין מאכילת אדם [לאכילת] מזבח ומאכילת מזבח [לאכילת] אדם דתנן: הקומץ את המנחה לאכול דבר שאין דרכו לאכול ולהקטיר דבר שאין דרכו להקטיר - כשר, ור"א פוסל
תירוץ אביי	לא תימא: הא לאכול ולאכול דבר שאין דרכו לאכול, אלא אימא: הא לאכול ולאכול דבר שדרכו לאכול - חצי זית שיריים חוץ לזמנו וחצי זית שיריים חוץ למקומו
קושי	ומאי קמ"ל? הא בהדיא קתני לה: כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר, כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ - פסול ואין בו כרת
הסבר אפשרי לאביי שנדחה	אי לאכול ולאכול דבר דרכו לאכול (חצי זית שיריים חוץ זמנו ועוד חצי זית שיריים חוץ לזמנו) קמ"ל דמצטרף דחיייה: מרישא שמעת מינה, דקתני: כחצי זית בחוץ כחצי זית למחר - פסול , הא כחצי זית למחר וכחצי זית למחר - פיגול
הסבר לאביי	אי לאכול ולהקטיר דהיא גופא קמ"ל, דחיייה: דיוקא דרישא שמעת מינה, דהשתא מה לאכול ולאכול דבר שאין דרכו לאכול, אמרת: לא מצטרף, לאכול ולהקטיר מיבעיא? תירוץ : אין, לאכול ולהקטיר איצטריכא ליה, ס"ד אמינא: התם הוא דלא כי אורחיה קמחשב, אבל הכא דבהאי כי אורחיה קמחשב ובהאי כי אורחיה קא מחשב אימא לצטרף, קמ"ל.

הקומץ את המנחה להקטיר לבונתה למחר

חכמים	ר' יוסי
פיגול וחייבין עליו כרת	פסול ואין בו כרת
אמרו לו: מה שינה זה מן הזבח?	אמר להן: שהזבח דמו ובשרו ואימוריו אחד, ולבונה אינה מן המנחה

הסבר ריש לקיש לשיטת ר' יוסי: אומר היה ר' יוסי: אין מתיר מפגל את המתיר, וכן אתה אומר בשני בזיכי לבונה של לחם הפנים, שאין מתיר מפגל את המתיר.

שאלה על ניסוחו: מאי "וכן אתה אומר"?

תשובה: מהו דתימא, טעמא דרבי יוסי בלבונה משום דלאו מינה דמנחה היא, אבל בשני בזיכי לבונה דמינה דהדדי נינהו - אימא מפגלי אהדדי, קמ"ל.

קושי על ריש לקיש: ומי מצית אמרת טעמא דר' יוסי בלבונה לאו משום דלאו מינה דמנחה היא?

והא קתני סיפא, **ולבונה אינה מן המנחה!**

תירוץ: מאי **אינה מן המנחה**? אינה בעיכוב מנחה, אלא אי בעי האי מקטר ברישא ואי בעי האי מקטר ברישא.

הסבר שיטת רבנן: כי אמרינן אין מתיר מפגל את המתיר, (גבי שחט אחד מן הכבשים לאכול מחבירו למחר דאמרת שניהם כשרים), ה"מ היכא דלא איקבעו בחד מנא, אבל היכא דאיקבעו בחד מנא כחד דמי.

ד"ר: אי"ר ינאי: ליקוט לבונה בזר - פסול.

הטעם: מ"ט? אי"ר ירמיה: משום הולכה נגעו בה, קסבר: הולכה שלא ברגל שמה הולכה, והולכה בזר - פסולה.

חיזוק לד"ר: אמר רב מרי: אף אנו נמי תנינא, **זה הכלל: כל הקומץ ונותן בכלי והמקטיר**;

קומץ	נותן בכלי	מוליך	מקטיר
שוחט	קבלה - מי דמי? התם ממילא, הכא קא שקיל ורמי!	הולכה	זורק

הסבר איך זה דומה לקבלה: אלא משום דכיון דלא סגי' ליה דלא עבד לה עבודה חשובה היא, על כרחיך משוי' לה כקבלה,

השלכה משם ללקיטת לבונה ובכך הוכחת רב מרי: ה"נ כיון דלא סגי' ליה דלא עבד לה עבודה חשובה היא, על כרחיך משוי' לה כי הולכה!

דחיית ההוכחה: לא, לעולם דדמי לקבלה, ודקא קשיא לך: התם ממילא, הכא קא שקיל ורמי! מכדי תרוייהו קדושת כלי הוא, מה לי ממילא, מה לי קא שקיל ורמי.